

הערל פרק שמיני יבמות

עמ.

עין משפט גור מצוה

צא א טו"ע י"ד סימן
של סעיף ז'
צב ב מיי פ"ב מהל'
אסורי ביאה הלכה
ה' ופ"ט הלכה ז'
צב ג מיי פ"ב מהל'
ממרים הלכה ד'
ק ד מיי פ"ב מהל'
אסורי ביאה הלכה כ'
ג:

תורה אור השלם

1. ויקרא המלך
לבבועים ויאמר אליהם
והבבועים לא מבני
ישראל המה כי אם
מתוך האמרי ובני
ישראל נשבעו להם
ויבש שאל להבבוע
בקאתו לבני ישראל
ויהודה: שמואל ב כא ב
ויאמר דוד אל
הלבבועים מה אעשה
להם ובקה אבקר וברכו
את נחלתי:י
2. שמואל ב כא ג
ויאמר לו הבבועים
אין לנו כסף וזהב עם
שאל ועם ביתו ואין לנו
איש לתמיא בישראל
ויאמר מה אקם אמרים
אעשה להם:
3. שמואל ב כא ד
ויאמר מה אעשה
להם ובקה אבקר וברכו
את נחלתי:י
4. וכן לתן שבעה אנשים
מבניו והוקענום לוי
בבבועת שאלו בחדר:י
ויאמר המלך אני אתן:
5. שמואל ב כא ו
ויאמר מה אעשה
להם ובקה אבקר וברכו
את נחלתי:י
6. ויאמר משה אל העם
אל תיראו כי לבקעבור
נסות אתכם בא
האלהים ובקעבור תהיה
יראתו על פניכם לבלתי
תחטאו: שמות כ טו
7. וידעתי למען אשר
יצוה את בני ואת ביתו
אחריו ושמרו דרך:י
לעשות צדקה ומשפט
למען הביאי:י על
אברהם את אשר דבר
עליו: בראשית יח ט
8. ויחך המלך את שני
בני רצפה בת איה אשר
ילדה לשאלו את ארמני
ואת מבפשת ואת
חמשת בני מיכל בת
שאלו אשר ילדה
לעדריאל בן ברזלי
המדולתי:
9. ויחך המלך על מפי
ביתו בן ויהונו בן שאלו
על שבעת:י אשר
ביניהם בן דוד ובין
יהונו בן שאול:
10. שמואל ב כא ז
לא ימיתו אבות על
בנים ובנים לא ימיתו על
אבות איש בחטאו
וימיתו: דברים כד טו
11. ותקח רצפה בת איה
את השק ותטוה לה אל
הצור מתחלת קציר עד
תקור מימ עליהם מן
השמים ולא תגדה עוף
השמים לנחש עליהם
ויקם ואת יתת השדה
ללדה: שמואל ב כא ז
12. לא תלין ובלתו על
העץ כי קבור תקברו
ביום ההוא כי קללת
אלהים תלין ולא תטמו
את אדמתך אשר:י
אלהיה: נתן לך

ארמוני ומפיושת. ארמוני מפיושת היה בן שאלו ואמר ר"ת
דהוא היה רבו של דוד לאמר צפרק קמח דברכות (דף
ד. וס) שהיה מנייש פני דוד הצלחה וגרסם ללא מפיושת שמו
אלא איש בעל שמו כי מפיושת בן שאלו נקרא איש בעל צדברי
הימים ולא כמה שכתוב בצפרים איש
צושט שמו ללא מנינו צושט מקום איש
צושט שנקרא מפיושת ואיש צושט
נוהג צתחלת מלכות בית דוד קודם
מעשה הגבעונים לילכא למימר
דמפיושת בנו של יהונתן היה רבו
של דוד לאותו לא מנינו צושט מקום
שנקרא לא איש צושט ולא איש בעל
וא"ת ולמה לא חלק לו כבוד לרבו
לצקש עליו רחמים שלא יקלטנו הארון
וי"ל דשמת צקש ולא נענה:
ותמהו זה אר המצור. אומר
במדרש אל הצור
שהלדיקה (ט) עליו הדין ואמרה הצור
תמים פעלו: **דונגור גרסי.**
מדת שכירות דדון לזון מדה לאמר
צבצב צמחא (ט) (דף ט: ו) וקרן ליה א דון
פפא: **ונתנינים** דוד גור עליהן.
צריש צמעתין פיי בקונטרס שגור
עליהן חמנות וכדכתיב והגבעונים לא
מבני ישראל המה וגו' כלומר אין
ראויין להצקש צישראל והשמת פריך
דמשה גור עליהן עבדות ואסור משום
לא יהיה קדש ומשני דמשה לא גור
אלא להחול דרש ויהושע צומן
שצמתי"ק קיים ומנינו למימר ללא
נאסרו צושט פפט משום לא יהיה
קדש כיון דלא גור עליהן עבדות אף
צומן שאין ציית המקדש קיים ודוד גור
עליהן חמנות ולא שעבדס לכולהו
דרי ואמי שפיר הו' דלדין צמתיים
תורת עבדים דמתן צאלו נערות
(כמויות דף כט. וס) דהבא על הנתינה
יש לה קנס ואילו צבא על השפחה
מתן דלדין לה קנס ואומר צירושלמי
אפי' משומרת שלא נבעלה ועוד דאס
יש צהס תורת עבדות לימסרו חרורי
צמתיי דמסומר אסור צשפחה כדלמר
צחליו עבד ותליו בן חורין לישא
צפחה אין יכול וצפרק עשרה יוסמין
(קידושין דף טט.) קאלמר דחרורי ומתיני
מומרים לצבא זה צוה ועוד ו' לפיש
דהכי פריך ולא עבדות ממש משה
גור עליהן ומסמתא גור נמי שלא
יתחנתו צהס דלדין נכון שימחנתו צהס
כיון דנרלין כעבדים ודוד נמי נוכל
לומר דגור עליהן עבדות כדי שלא
יתחנתו צהס והשמת פריך שפיר
דמשה גור עליהן ויחא השמת הא
דקאלמר צימי ר' צקש להמיר נתינים
להפקיע שעבוד מהם ועל ידי כן
יהיה מותר להסתחן צהס ומסיק
דחלק מוצח מי ימיר וכיון דלישפיר
בהן שעבוד של חלק מוצח אין הנון
לידבק צהס ופליגא דרבי חייל צר
אלא דלמר חלק מוצח צומן שאין
עבדות של חלק מוצח אפילו לכשיצו
(דף עו.) דבגירנות אית להו חמנות ומנן (מכות דף יג.)
ואלו הן הלוקין הבא על הממורת ועל הנתינה ומיהו איכא למימר דנתינה אגב שיטפא דממורת נקטה וכן כריך לומר למאי דהוה צעי רבא
למימר דבגירנות לית להו חמנות דכלל דוכחא איירי בגירות גבי קנס ובעשרה יוסמין (קידושין סט.) צמתינין ונראה לרבינו תס דדוד גור
עליהם שעבוד והא דקאלמר לעיל ראו להצקש עם ישראל היינו להיות בני חורין כמותן אבל חמנות אסור מדלוריימא והא דקאלמר
צימי רבי צקשו להמיר נתינים לא להסתחן צהס אלא להפקיע עבדותם ואמר להס רבי חלק מוצח מי ימיר הלכך אין לנו להמיר
אפילו חלקנו שלא יסתחן חלק מוצח ופליגא דרבי חייל צר אלא דלמר חלק מוצח צומן שאין ציית המקדש קיים מותר ממילא צבא שום
המרה

תריסר ירחי שתא. ללא דוקא דהא קרוב לתלמן שני הוא שהרי סוף
שמותיו של דוד היה אלף לפי שאין דרך כבוד לספור אחר י"ח אחר
שנתקבלו תנחומין על המת כדלמר צמועד קטן (דף כא:): **אין לנו.**
בשאר ישראל כי אס צורעו:
והוקענוס. תלייה: צאומה זו.
ישראל: **רחמנים כו.** והני צבעונים
כיון דלא מרחמי אינן ראויין לידבק
בהן מיד גור עליהן דוד לכן נאלמר
והגבעונים לא מבני ישראל המה:
ויחמול המלך. ואי צארון תליא
מילתא כיון דלא קלטו ארון מהו
חמולתו של דוד. ומשני שלא העבירו:
וכי משא פנים יש צדכר. וכי היה
לו לדוד לישא פנים צדיני נפשות היה
לו להעביר את כולן: **ואכתי משא
פנים יש צדכר.** הואיל וקלטו ארון
לא היה לו להמית אחר תחתי:י ואל
יסחלל שם שמים. שהיו האומות
אומרים אין אומה זו ראויה לידבק
בה שהרי פשטו ידיהם בגרים ליטול
מונותיהם ולא עשו בהן נקמה: **עד
לא ייתנו לקצורה:** דוגור. שכרית:
**אלא מהכא ויספר שלמה (אס) כל
האנשים וימלאו מאה וחמשים אלף
ויעש מהם שבעים אלף (נושא) סבל:
מחוטב עליך.** מדקרינהו לחוטבי עינים
צאנפיייהו שמע מניה לאו צכלל ישראל
נינהו ולאו צכלל גרים אלף עבדים
ועבדים פסולים נינהו וגבעונים
חוטבי עינים נינהו דלהכי אלקינהו
יהושע: **משה גור עליהן להסוה דא.**
על חוטבי עינים שהיו צימיו: **ויסנס
יהושע.** אלמא עבדים נינהו ויהושע
לדורות הצאים גור דכתיב (יהושע ט)
לא יכרת מכס חוטבי עינים: **צומן
צצמתי"ק קיים.** דכתיב (סס) ולמוצה ה':
מללקו

(א) ועיקר הכונה אסופא
דקרא איש צחטאו ימנו
ועי' תוס' ע"ז לו: ד"ה
דכתיב לא תסתחן וכי'
תוס' צמנות ט. סוף
ד"ה אלו, צ וגרסת הערוך
רוגרי פירוש לשון פסיק ר'
יס גר פסיק כלומר שמי
יס ועיין צ"ב קב. שנס
השג"ס צהס ר"ח כתיב כך
רוגרי, א) ולפניו אמת רח
פפא,י

הגהות הב"ח

(א) צה' ונפייסינהו מיד
ויקרא: (ב) תוס' ד"ה
ומתו וכו' שהלדיקה
עליהם הדי: (ג) ד"ה
דונגר וכו' כדלמר צב"כ.
צ"ב דף ט' וסס משמע דהו
גורסי' רח פפא שוב מלמתי
צב"כ דף ט' קב ע"א דלדין
לגרוס חורג והוא שמי
תיבות רח פי' יוס וגר פי'
פסיק דהיינו שמי יוס וכן
מ"ל דל"ל כהן חורג דר"ל
שמי יוס דתיבת דונגר אין
לו פירוש כלל וא"כ גם סס
צהס"ס צ"ל רח פפא
וק"ל:

נחלה: דברים כא כג. 13. ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל ושמינים אלף חצב בהר: מלכים א ה כט. 14. ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדו וישורו ושלשו וישירי רבבו
וקרשו: מלכים א כ כב. 15. ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל אחרי הספר אשר ספרם וידוי אביו ויקראו מאה וחמשים אלף ושלש אלפים ושש מאות: דברי הימים ב כ טו. 16. ויעש
מהם שבעים אלף סבל ושמינים אלף חצב בהר וישלש אלפים ושש מאות מן צחטאו את העבדי את העבם: דברי הימים ב כ יז. 17. וספכם נשיכם ונרן אשר בקרב מתיבין מחוטב עציך עד שאב מתיבין: דברים כט י
18. ויתנם יהושע ביום ההוא חוטבי עינים ושואבי מים לעדה ולמוצה ה' יהושע